

P O S U D E K
pověřený akademický pracovník (PAP)

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Denisa Linhartová

Název práce: Odčínování duševních útrap primárních obětí

Jméno a příjmení PAP: doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

Kontrola na plagiáty: Práce vyhodnocena IS jako originální (tj. shoda <4 %)

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka předkládá svou práci na téma odčínění nemateriální újmy (duševní útrapy) při ublížení na zdraví v platné české úpravě. Zvolila tak stále velmi aktuální fenomén, jímž je problematika odčínění nemajetkové újmy spočívající v zásahu do duševní integrity člověka. Jde o téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i proběhlé diskuse v odborných periodikách (Bezouška, Mališ, Kmec, Ryška, Holčapek, Vojtek, Doležal, Šustek, Telec, a mnoho dalších). Autorka v úvodu své práce vymezuje její cíle (analyticko-komparativní) a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Základní otázkou (jež by zasluhovala bližší konkretizaci do dílčích tezí, resp. výzkumných otázek) předložené rigorózní práci zůstává, zda právní úprava OZ 2012 odstranila mezery obsažené v právní úpravě občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. a zda je poškozenému poskytována komplexní náhrada jeho nemajetkové újmy na zdraví, z perspektivy přechodných i trvalých duševních poruch, včetně duševních útrap, které nedosahují intenzity diagnostikovatelného psychiatrického onemocnění, jež ublížení na zdraví mohou provázet a často také provází. Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu naznačeny (byť by mohly být důkladněji pojmenovány), i z práce samotné je patrné, že autorka zvolila analyticko-deskriptivní přístup, který kombinuje s evaluací judikatury, aby nakonec dospěla k obecnějšímu poznatku (tj. k určité syntéze u jednotlivých dílčích nároků atd.). V tomto ohledu autorka prokázala schopnost nadhledu nad zákonným textem, projevila znalost aktuální judikatury, kterou analyzuje a vyhodnocuje a v závěru navrhuje úpravy de lege ferenda. Svou prací se dotkla několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s platnou právní úpravou odpovědnosti za tuto újmu, resp. s úpravou náhrady obsaženou v zákoníku práce – srov. kap. 3 (dualita pracovněprávní a občanskoprávní roviny, otázka vymezení újmy, materiální a nemateriální aspekty, role a dosah Metodiky NS etc.). Zabývá se rovněž problematikou celistvosti náhradového nároku a úskalími této koncepce. Pozitivně hodnotím zařazení kapitoly 4 o dispozicích s nárokem na náhradu újmy, což byla ostatně jedna z mých připomínek k osnově práce samé.

2. Logická struktura a členění rigorózní práce:

Text (385 tis. znaků) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů, které autorka správně uvádí a na konkrétních místech cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenů základna je reprezentativní a zahrnuje relevantní tituly naší současné i historické nauky. Přínosné jsou uváděné praktické příklady, jimiž autorka dokládá protichůdné (a nežádoucí) judikaturní tendence.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava rigorózní práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je výborná. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu podnětných názorů a závěrů. Pracuje s bohatou judikaturou a komentuje mnohá legislativní řešení současná i předchozí. Při ústní obhajobě by se autorka mohla blíže vyjádřit zejména k tomu:

- jak řešit spravedlivě případy, kdy poškozenému vznikne několik let poté, co mu byla kompenzována vytrpěná bolest, nová bolest, jež zčásti byla kryta původní náhradou a zčásti nikoli, např. zhoršení zdrav. stavu? Co by mělo být zkoumáno a následně zohledňováno?
- jak autorka hodnotí poslední tendence judikatury NS ve věci vzájemného vztahu mezi rozsahem náhrad (tj. to je zahrnuto a co není) za bolesti, ZSÚ a náhradou tzv. dalších nemajetkových újem z hlediska okruhu reparablejších újem?
- k problematickým aspektům převoditelnosti pohledávky z titulu náhrady nemajetkové újmy na zdraví – jaké stanovisko zaujímá autorka?
- V čem autorka spatřuje hlavní přínos teze o kontinuitě právní úpravy nároků (dílních nároků) na rozdíl od diskontinuity (tj. úvahy o celistvosti nároku)?
- Jaké jsou hlavní výhody autorkou proponované změny systému hodnocení ZSÚ? Není tam riziko překrytí a nakolik je reálná obava z paušalizace přiznávaných náhrad?
- Jak v současnosti – po nálezů Ústavního soudu – přistupovat k odčinění újmy na zdraví v pracovněprávních vztazích? Co mají soudy aplikovat?

6. Odborná kvalita zpracování tématu rigorózní práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně. Prokazuje autorčiny strukturované a aktuální znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci i erudici v oboru rigorózní práce.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorčinu samostatnost při zpracovávání komplexního tématu, její schopnost zorientovat se v zákonné úpravě včetně příslušných novelizací, judikatury a doktríny. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s hodnocením: **prospěla.**

Rigorózní práci hodnotím stupněm: prospěla.

Datum: 10. 4. 2023

Podpis vedoucího rigorózní práce
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.